

Висновки. Транслокація діафрагми зменшує порожнину гемітораку та запобігає зміщенню середостіння, перегину та скручуванню дихальних шляхів, знижує функцію діафрагми та обмежує прогресування емфіземи єдиної легені з урахуванням росту грудної клітки та зростаючого фізичного навантаження. Посадження аплазії легені з іншими вадами (серця, атрезією стравоходу, діафрагмовою грижею, стенозом трахеї тощо) не є фатальним, а послідовна етапна корекція вад та їх наслідків є для дитини шансом не тільки вижити, а й нормалізувати життєві функції.

ІМУНОПАТОГЕНЕТИЧНІ МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ХАРЧОВОЇ АЛЕРГІЇ У ДІТЕЙ

Крючко Т.О., Бубир Л.М., Несіна І.М., Пода О.А., Кушнерева Т.В.
Полтавський державний медичний університет

У зв'язку зі збільшенням кількості небажаних алергічних реакцій на їжу та складними патогенетичними механізмами їх реалізації встановлення діагнозу харчової алергії (ХА) залишається достатньо трудомістким завданням практичної медицини. Відомо, що патогенез ХА опосередкований гуморальною ланкою імунної відповіді й безпосередньо залежить від продукції цитокінів і хемокінів, які є ініціаторами та регуляторами цілого каскаду реакцій в розвитку алергічного запалення. Тому метою нашої роботи стало дослідження імунологічного статусу у пацієнтів із гастроінтестинальними та шкірними симптомами харчової гіперчутливості.

Матеріали та методи. Дизайн дослідження представлений 64 пацієнтами з хронічною гастродуоденальною патологією (ГДП) (1 група) та 56 хворими з atopічним дерматитом (АД) (2 група) на тлі реакцій харчової гіперчутливості (ХГЧ). Підставою до відбору учасників для проведення даного дослідження була наявність значимих клініко-анамнестичних даних, що дозволяють запідозрити харчову алергію, та позитивних результатів алерготестування. Оскільки механізми розвитку ХА продовжують вивчатись, для підтвердження імунологічно-опосередкованого генезу симптомів у дітей нами було проведено аналіз цитокінового профілю, що включав дослідження імуноглобулінів (Ig) А, М, G, E, інтерлейкінів (IL) 4, 10 та хемокіну регульовано активацією тимусу - TARC/CCL17.

Результати. За результатами дослідження частка пацієнтів з гастроінтестинальними симптомами ХГЧ та зниженим рівнем сироваткового IgA в 3,9 раза була вищою в порівнянні з пацієнтами з шкірними проявами ХГЧ ($\chi_2=13,3$; $p<0,001$). В ході аналізу рівня сироваткового IgM констатовано його підвищення у 56,3% пацієнтів 1-ї групи проти 14,3% групи порівняння ($p<0,001$). Концентрація IgG була підвищеною практично в половині (46,9%) дітей з гастроінтестинальними та в третині (32,1%) пацієнтів із шкірними симптомами ХГЧ. Із числа дітей, які проходили обстеження, підвищений рівень загального IgE був виявлений у половині (51,6%) хворих (концентрація IgE Me (Q1-Q3) склала 124 (55,25-185,00)) із ГДП та у 67,9% пацієнтів (рівень загального IgE Me (Q1-Q3) склав 229 (95,25-457,45)) з АД на тлі реакцій ХГЧ.

Середнє значення IL-4 в сироватці крові дітей з шкірними проявами ХГЧ в 1,5 раза перевищувало показники 1-ї групи й складало в середньому $0,34\pm 0,07$ пг/мл проти $0,22\pm 0,05$ пг/мл відповідно. За результатами дослідження, підвищений рівень TARC/CCL17 був виявлений у 47,1% пацієнтів з ГДП ($M\pm m=116,6\pm 16,7$ пг/мл) та у 63,3% обстежених 2-ї групи (середнє значення $141,5\pm 18,7$ пг/мл). Тенденцію до персистуючого запального процесу підтвердили знижені рівні протизапального IL-10 в обох групах спостереження.

Висновки. Таким чином, отримані результати дослідження цитокінового профілю, а саме підвищення IL-4 та хемокіну TARC/CCL17 на тлі зниженого рівня протизапального IL-10 у пацієнтів з симптомами харчової гіперчутливості, розширюють уявлення про значення даних маркерів в механізмах регуляції імунопатологічних станів, пов'язаних з проявами харчової алергії.

АКТУАЛЬНІСТЬ ВИВЧЕННЯ ЦИРКАДНИХ РИТМІВ У ДІТЕЙ З НЕФРОЛОГІЧНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ

Крючко Т.О., Коленко І.О., Таняньська В.Є., Рум'янцева М.О., Кузьменко Н.В.
Полтавський державний медичний університет

Актуальність проблеми вивчення циркадних ритмів доведена численними даними про розвиток різних патологічних процесів (Dmitri FIRSOV, Olivier Bonny, Yuuya Yoshida).

Циркадні ритми регулюють біологічні процеси впродовж доби. Цей вплив реалізується завдяки складному механізму генів циркадного ритму CLOCK, BMAL1, PER 1-3, Cry 1-2. Виявлено велику кількість однонуклеотидних поліморфізмів (SNP) годинникових генів, які можуть впливати на розвиток та перебіг захворювань через різні фізіологічні системи.

За останні роки багато досліджень показали вплив циркадних ритмів та годинникових генів на функції нирок, такі як: швидкість клубочкової фільтрації, канальцева реабсорбція та секреція, нирковий плазматичний потік, підтримка балансу натрію та регулювання артеріального тиску, незалежно від інших зовнішніх факторів. В той же час вплив однонуклеотидних поліморфізмів генів циркадного ритму на зміни ниркових функцій при нефрологічних захворюваннях залишається недостатньо вивченим у порівнянні з патологіями інших органів та систем.

Мета нашого дослідження - визначити однонуклеотидний поліморфізм генів Bmal1 та Cry2 при гострому та хронічному гломеруло-нефриті, їх вплив на клініко-лабораторні характеристики, та ефективність фармакотерапії у пацієнтів дитячого віку.

Вивчення добових ритмів та циркадних генів дозволяє прогнозувати клінічні особливості та ефективність протокольного лікування нефрологічної патології у пацієнтів дитячого віку.

ВИЗНАЧЕННЯ СПЕКТРУ ПИЛКОВОЇ СЕНСИБІЛІЗАЦІЇ У ДІТЕЙ ІЗ СЕЗОННИМ АЛЕРГІЧНИМ РИНИТОМ В ПОЛТАВСЬКОМУ РЕГІОНІ

Крючко Т.О., Ткаченко О.Я., Щербак В.В., Танянська С.М., Мельник М.О.
Полтавський державний медичний університет

Вступ. На сьогоднішній час серед дитячого населення стрімкого поширення у структурі алергічних захворювань набуває алергічний риніт. Він є важливою медико-соціальною проблемою сучасності, значення якого істотно збільшується протягом останніх років. За чисельними результатами зарубіжних науковців, активний перебіг даного захворювання є причиною істотного зниження якості життя дітей, тому достатньо важливим є своєчасна діагностика та раннє виявлення пацієнтів з даною алергопатологією для запобігання подальшому прогресуванню захворювання та хронізації алергічного запалення. Постійне розширення спектру пилоквих аероалергенів призводить до погіршення клінічного перебігу даної патології.

Мета. Вивчити особливості гіперчутливості до пилоквих алергенів у дітей із сезонним алергічним ринітом Полтавського регіону та оцінити зміни спектру сенсibilізації у пацієнтів протягом останніх двадцяти років.

Матеріали та методи. Нами був проведений ретроспективний аналіз 209 відібраних медичних карт дітей віком 2-15 років з діагнозом сезонного алергічного риніту (САР) вибірково протягом 2010-2020 рр. За кількістю пацієнти розподілились наступним чином: 2000 рік - 54; 2010 рік - 69; 2020 рік - 86 дітей. Усім учасникам було проведено дослідження спектру пилоквих алергенів шляхом шкірного алерготестування стандартизованими за вмістом алергенами.

Результати. При проведенні дослідження до уваги бралися лише дані з високими показниками гіперчутливості. Проаналізовано результати шкірного алерготестування з алергенами дерев - береза, ліщина, вільха та рослин - тимофіївка, амброзія, полин. За результатами дослідження прослідковується загальна тенденція до зростання частоти сенсibilізації до всіх груп аероалергенів. Проведений аналіз дозволив виявити достовірно вище зростання гіперчутливості до пилоквих алергенів берези. Таким чином, в період з 2000 по 2010 рр. зареєстровано збільшення частоти сенсibilізації в 1,3 раза - з 14,8% до 18,8%, тоді як за наступні 10 років (з 2010 по 2020 р.) даний показник збільшився, й частка дітей з САР та сенсibilізацією до берези становила 53,5%, що в 3,6 раза більше ($p < 0,05$) порівняно з вихідними даними за 2000 рік. Дослідження структури пилоквої сенсibilізації до трав та бур'янів, таких як тимофіївка та полин, також виявлено статистично значуще зростання гіперчутливості. Так, в період з 2000 по 2010 рік прослідковується збільшення сенсibilізації в 3 рази (з 16,7% до 49,3%) до тимофіївки та в 2 рази (з 18,5% до 36,2%) до полину. Загальна динаміка гіперчутливості до даних пилоквих алергенів значно збільшилася станом на 2020 рік, при цьому показники сенсibilізації до тимофіївки та полину реєструвалися на рівні 67,4% та 59,3% відповідно, що статистично значимо (в 4 та 3,2 раза) перевищувало аналогічні показники за 2000 рік.

Висновки. Таким чином, згідно з результатами дослідження регіональної структури пилоквої сенсibilізації у дітей із сезонним алергічним ринітом нами виявлено тенденцію до зростання гіперчутливості до всіх груп аероалергенів з найбільшою часткою статистично значимого зростання гіперчутливості до тимофіївки, полину, берези, що потребує ретельного моніторингу та впровадження лікувально-профілактичних заходів для уникнення подальшого прогресування захворювання та розширення спектру пилоквих алергенів.

ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ ПОСЛУГИ РАНЬОГО ВТРУЧАННЯ В ПЕРІОД КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ У ЗВ'ЯЗКУ З ПОШИРЕННЯМ КОРОНАВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ

Кукуруза Г.В., Кашіна-Ярмак В.Л., Близнюк О.О., Цилюрик С.М.
ДУ "Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків Національної академії медичних наук України",
м. Харків
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Оцінка впливу ситуації пандемії COVID-19 на надання послуги раннього втручання (РВ) проводилась серед батьків, які виховують дітей з обмеженими можливостями здоров'я, та фахівців РВ з використанням авторської анкети для батьків та опитувальника, який був розроблений Університетом Колорадо Денвер (США) відповідно до етичних принципів, які затверджено Університетом Колорадо Ден-